रणधुरंधर

राहुल सुर्वे

“रणधुरंधर”

लेखक : राहुल सुर्वे

सर्व हक्क राखीव.

या पुस्तकातील कोणताही भाग लेखकाच्या पूर्व लेखी परवानगीशिवाय कोणत्याही स्वरूपात

किंवा माध्यमातून (इलेक्ट्रॉनिक, यांत्रिक, छायांकित प्रत, ध्वनिमुद्रण इ.) पुनरुत्पादित, प्रसारित किंवा साठवून ठेवता येणार नाही.

ही एक काल्पनिक कथा आहे. या पुस्तकातील सर्व पात्रे, घटना, स्थळे आणि प्रसंग हे लेखकाच्या कल्पनेतून निर्माण झालेले आहेत. यांचा वास्तवातील कोणत्याही व्यक्ती, जिवंत किंवा मृत, तसेच कोणत्याही घटनेशी साधर्म्य आढळल्यास तो केवळ योगायोग समजावा.

समर्पण

ही कथा समर्पित आहे त्या प्रत्येक व्यक्तीला…
ज्याने स्वतःच्या आनंदाचा त्याग करून इतरांच्या आनंदासाठी जगण्याचा मार्ग निवडला.
कारण खरा रणधुरंधर तोच असतो… जो स्वतःसाठी नाही, तर आपल्या लोकांसाठी जगतो—

प्रस्तावना

त्या रात्री… राज्य शांत होतं.
पण त्या शांततेच्या आड… एक असा निर्णय घेतला गेला, ज्याने संपूर्ण इतिहास बदलणार होता.
एक राजा… ज्याचं नाव ऐकताच शत्रू थरथर कापायचे…
तो अचानक गायब झाला. ना कोणती लढाई… ना कोणती हार…
तरीही— तो नाहीसा झाला.
लोक म्हणाले… तो मेला. काही म्हणाले… तो पळून गेला.
पण सत्य… कोणालाच माहित नव्हतं.
वर्षं उलटत गेली…

आणि त्या राज्यावर एका अशा राजाने सत्ता गाजवायला सुरुवात केली, ज्याच्या सावलीतही अन्याय लपलेला होता.

प्रजा त्रास सहन करत राहिली... आणि हळूहळू— त्या जुन्या राजाची कथा फक्त एक आठवण बनून राहिली.

पण...

कथा कधीच संपली नव्हती. कारण कुठेतरी... दूर, आपल्या ओळखीपासून लपून... एक माणूस जिवंत होता.

तो कोण होता...? एक साधा मनुष्य... की तोच हरवलेला राजा...? आणि जर तोच असेल तर — तो परत का येत नाहीये...? की तो योग्य वेळेची वाट पाहतोय...?

कारण काही परतावे असे असतात... जे फक्त परत येण्यासाठी नसतात...

ते इतिहास बदलण्यासाठी येतात.....

अनुक्रमणिका

अध्याय १: पराक्रमी राजा दर्शन

अध्याय २: वारसाची चिंता

अध्याय ३: पुत्राचा जन्म आणि संकट

अध्याय ४: ऋषींचं रहस्य

अध्याय ५: राजाचा त्याग

अध्याय ६: संजयचा नवीन प्रवास

अध्याय ७: अन्यायाविरुद्ध बंड

अध्याय ८: स्वातंत्र्य योद्धा

अध्याय ९: आदिवासी राजा पोंग

अध्याय १०: परतावा आणि अपमान

अध्याय ११: सत्याची सावली

अध्याय १२: तयारी आणि योजना

अध्याय १३: अंतिम युद्ध

अध्याय १४: विजय आणि पुनरागमन

अध्याय १ : पराक्रमी राजा दर्शन

सूर्य अस्ताला जात होता… आकाशात लालसर रंग पसरला होता, आणि त्या प्रकाशात “दर्शन” राज्याचा भव्य किल्ला अधिकच तेजस्वी दिसत होता.

तो फक्त एक किल्ला नव्हता… तो होता पराक्रम, शौर्य आणि सत्तेचं प्रतीक.

त्या किल्ल्याच्या उंच भिंतींवर उभे असलेले सैनिक सतत दक्ष होते. त्यांच्या डोळ्यांत एक वेगळीच चमक होती — कारण ते ज्या राजासाठी उभे होते, तो साधा राजा नव्हता…

तो होता — राजा दर्शन.

दर्शन राजा आपल्या सिंहासनावर बसलेला होता. त्याच्या अंगावर चमकदार कवच होतं, आणि त्याच्या डोळ्यांत एक वेगळीच तीक्ष्णता होती. त्याच्या चेहऱ्यावर एकाच वेळी कठोरता आणि शांतता दिसत होती.

त्याने आयुष्यात अनेक युद्धं जिंकली होती…

एकेकाळी छोटंसं असलेलं त्याचं राज्य, आज दूरवर पसरलं होतं.
हे सगळं त्याच्या तलवारीच्या बळावर आणि बुद्धीच्या जोरावर मिळवलं होतं.

“महाराज!”
दरबारातला एक सैनिक धावत आला आणि नम्रपणे वाकत म्हणाला,
“सीमेवर पुन्हा शत्रूंची हालचाल दिसत आहे.”

दर्शन राजा हलकंसं हसला…

“त्यांना वाटतंय अजूनही ते आपल्याला हरवू शकतात?” तो शांतपणे म्हणाला.

सैनिक खाली मान घालून उभा राहिला.

“सेना तयार ठेवा,” दर्शन उठत म्हणाला,
“या वेळी त्यांना अशी शिकवण देऊ… की पुन्हा कधी आपल्या सीमेकडे डोळा उचलून पाहणार नाहीत.”

त्याचा आवाज शांत होता… पण त्यातली ताकद स्पष्ट जाणवत होती.

काही तासांतच रणांगण सजलं…

एका बाजूला दर्शनची विशाल सेना, तर दुसऱ्या बाजूला शत्रूंचं सैन्य.

घोड्यांचा आवाज, तलवारींची खणखण, आणि सैनिकांचा जोश — सगळं वातावरण भारून टाकत होतं.

“आक्रमण!!!”
दर्शनचा आवाज रणांगणावर घुमला…

आणि पुढच्या क्षणाला युद्ध सुरू झालं.

तलवारींचे वार, ढालींचे आवाज, घोड्यांची धाव…
जणू मृत्यूचं नृत्य सुरू झालं होतं.

दर्शन स्वतः रणांगणाच्या मध्यभागी उतरला होता.

त्याच्या प्रत्येक वारात अचूकता होती, आणि प्रत्येक हालचालीत अनुभव.

शत्रूंचे सैनिक त्याच्या समोर टिकू शकत नव्हते…

काही वेळातच युद्ध संपलं…

आणि पुन्हा एकदा विजयाचा झेंडा दर्शनच्या राज्यावर फडकत होता.

संपूर्ण राज्यात जल्लोष सुरू झाला.

लोक आनंदाने ओरडत होते —
“जय राजा दर्शन! जय राजा दर्शन!”

पण त्या जल्लोषाच्या मागे…
दर्शनच्या मनात एक शांत चिंता दडलेली होती…

त्याच्याकडे सगळं होतं — सत्ता, संपत्ती, आणि प्रजेचं प्रेम…

पण एक गोष्ट नव्हती… वारस.

त्या रात्री, तो एकटाच किल्ल्याच्या गच्चीवर उभा होता…

आकाशात चंद्र चमकत होता, पण त्याच्या मनात अंधार होता.

“हे सगळं मी कोणासाठी उभं करतोय…?”
तो स्वतःशीच हळू आवाजात म्हणाला.

आणि हाच प्रश्न…
त्याच्या आयुष्यातील सर्वात मोठा निर्णय घ्यायला त्याला भाग पाडणार होता…

अध्याय २ : वारसाची चिंता

रात्र गडद झाली होती…

संपूर्ण राजवाडा शांत होता, पण त्या शांततेतही एक अस्वस्थता दडलेली होती.

दर्शन राजा अजूनही झोपलेला नव्हता.

तो किल्ल्याच्या उंच गच्चीवर उभा राहून दूर आकाशाकडे पाहत होता…

त्याच्या चेहऱ्यावर दिवसासारखी कठोरता नव्हती —
आज तो फक्त एक राजा नव्हता... तर एक असहाय माणूस होता.

“महाराज...”

मागून हलक्या आवाजात राणीने हाक मारली.

दर्शन हळूच वळला. राणी त्याच्याकडे येत होती. तिच्या चेहऱ्यावर काळजी स्पष्ट दिसत होती.

“तुम्ही अजून झोपले नाही?” ती जवळ येत विचारते.

दर्शन हलकंसं हसण्याचा प्रयत्न करतो,
“झोप येत नाही...”

राणी काही क्षण शांत राहते...
ती त्याच्या शेजारी येऊन उभी राहते.

दोघंही काही वेळ काहीच बोलत नाहीत.

फक्त वारा वाहत असतो... आणि मनातले विचार.

“तुम्ही अजूनही त्याच गोष्टीचा विचार करत आहात ना...?”
राणीने शांतपणे विचारलं.

दर्शनने उत्तर दिलं नाही... पण त्याच्या डोळ्यांत सगळं स्पष्ट होतं.

“आपल्या राज्याला... वारस नाही...”

हे शब्द हवेतच थांबले...

दर्शनने खोल श्वास घेतला. “मी आयुष्यभर लढत राहिलो... राज्य वाढवलं... शत्रूंना हरवलं...”
तो हळू आवाजात म्हणाला, “पण आज... मी स्वतःलाच हरवत आहे असं वाटतंय...”

राणीच्या डोळ्यांत पाणी आलं... “महाराज, आपण असं का बोलताय...?” ती थरथरत्या आवाजात म्हणाली.

“कारण हे सत्य आहे...” दर्शनचा आवाज आता जरा कठोर झाला,

“माझ्या नंतर हे सगळं कोण सांभाळणार...? मी उभं केलेलं राज्य... असंच नष्ट होणार का?”

राणीने त्याचा हात हलकासा धरला. “देवावर विश्वास ठेवा... सर्व ठीक होईल...”

दर्शनने आकाशाकडे पाहिलं... “मी किती युद्धं जिंकली... पण आज मी देवाकडे हरलो आहे...”

त्या रात्री... दोघांनी एक मोठा निर्णय घेतला...

ते देवाची मदत घेणार होते.

पुढचे काही दिवस... संपूर्ण राज्यात यज्ञ, पूजाअर्चा सुरू झाली. मोठमोठे ऋषी, साधू, वैद्य यांना बोलावण्यात आलं. राजा दर्शन स्वतः प्रत्येक विधीमध्ये सहभागी होत होता.

“देवा... मला फक्त एक वारस दे...” तो मनोमन प्रार्थना करत होता...

राणीही दिवस-रात्र देवाच्या चरणी बसलेली असायची. तिच्या डोळ्यांत एकच स्वप्न होतं —
एक छोटंसं बाळ... जे या राज्याचं भविष्य असेल.

आणि शेवटी...

त्यांच्या प्रार्थनांना उत्तर मिळालं...

अध्याय ३ : पुत्राचा जन्म आणि संकट

सकाळची पहिली किरणं राजवाड्यावर पडत होती… आणि त्याच क्षणी, संपूर्ण राजवाड्यात एक आनंदाची बातमी वाऱ्यासारखी पसरली —

“महाराजांना पुत्र झाला!”

क्षणातच संपूर्ण राज्यात जल्लोष सुरू झाला.

ढोल-नगारे वाजू लागले… लोक नाचू लागले… सगळीकडे आनंदाचं वातावरण पसरलं.

दरबारात घोषणा झाली —

“राजा दर्शन यांना पुत्ररत्न प्राप्त झालं आहे!”

दर्शन राजा स्वतः त्या लहानशा बाळाकडे पाहत होता…

त्याच्या डोळ्यांत अश्रू होते — पण ते दुःखाचे नव्हते… ते होते आनंदाचे.

“हेच आहे आपल्या राज्याचं भविष्य…” तो हळू आवाजात म्हणाला.

राणीच्या चेहऱ्यावर एक समाधान दिसत होतं… तिचं स्वप्न पूर्ण झालं होतं.

काही दिवस संपूर्ण राज्य आनंदात बुडालं होतं… बारशाची तयारी सुरू झाली. संपूर्ण राज्य सजवलं गेलं…

पण…

जसं जसं दिवस पुढे जात होते… तसं तसं एक गोष्ट सगळ्यांच्या लक्षात येऊ लागली…

बाळ काहीतरी वेगळं वागत होतं…

तो खूप अशक्त दिसत होता…

त्याच्या हालचाली कमी होत्या…

आणि त्याचा श्वास सुद्धा कधी कधी अनियमित होत होता…

राणी घाबरली…

“महाराज… काहीतरी बरोबर नाही…”
ती थरथरत म्हणाली.

दर्शनने ताबडतोब राजवैद्यांना बोलावलं.

एक नाही… दोन नाही…
तर दूर-दूरच्या राज्यांतून मोठमोठे वैद्य आणले गेले.

राजवाड्यात आता आनंदाऐवजी चिंता पसरली…

वैद्य तपास करत होते… औषधं देत होते…

पण…

काहीच फरक पडत नव्हता.

“महाराज…”
एक वृद्ध वैद्य गंभीर आवाजात म्हणाला,

“आम्ही आमचे सर्व प्रयत्न केले…
पण हा आजार आमच्या समजण्यापलीकडचा आहे…”

हे ऐकताच राणीचे डोळे भरून आले…

“नाही! काहीतरी उपाय असणारच!”
ती रडत म्हणाली.

दर्शन शांत उभा होता…

पण आतून तो पूर्णपणे तुटत होता…

“देवा… हे काय परीक्षा आहे…?”
तो मनात म्हणाला.

जिथे काही दिवसांपूर्वी आनंद होता…
तिथे आता भीतीचं सावट पसरलं होतं…

बारशाचा दिवस जवळ येत होता…

पण त्या आनंदात आता एक काळी छाया होती…

आणि नेमकं त्याच वेळी…

राजवाड्याच्या दरवाज्यावर एक अनोळखी व्यक्ती आली…

एक ऋषी…

त्यांच्या डोळ्यांत एक वेगळीच चमक होती…

जणू त्यांना सगळं आधीच माहिती होतं…

“मला महाराजांना भेटायचं आहे…”
ते शांतपणे म्हणाले.

आणि त्याच क्षणापासून…

राजा दर्शनच्या आयुष्याला एक असा वळण मिळणार होतं…

जे त्याचं संपूर्ण आयुष्य बदलून टाकणार होतं…

अध्याय ४ : ऋषींचं रहस्य

राजवाड्याच्या दरबारात एक वेगळीच शांतता पसरली होती… सर्वांचे लक्ष त्या एका व्यक्तीकडे होतं —
त्या रहस्यमय ऋषीकडे.

त्यांचा चेहरा शांत होता… पण त्यांच्या डोळ्यांत एक गूढ गहनता होती.

जणू ते फक्त वर्तमान नाही… तर भविष्य सुद्धा पाहू शकत होते.

“महाराज…”
ते हळू आवाजात म्हणाले, “मला तुमच्याशी एकांतात बोलायचं आहे.”

दर्शन राजा आणि राणी एकमेकांकडे पाहतात…

आणि मग दोघंही ऋषींना घेऊन एका गुप्त कक्षात जातात.

त्या खोलीत आता फक्त तिघंच होते…

बाहेर पूर्ण शांतता…

आत मात्र वातावरण जड झालं होतं.

“मला सगळं माहित आहे…”
ऋषी शांतपणे म्हणाले.

राणी चकित झाली —
“काय…?”

“तुमच्या पुत्राचा आजार…”
ते पुढे म्हणाले,
“आणि त्यावर कोणताही वैद्य उपाय करू शकत नाही…”

दर्शनच्या डोळ्यांत आश्चर्य आणि भीती दोन्ही दिसत होती.

“मग… उपाय आहे का?”
तो तात्काळ विचारतो.

काही क्षण ऋषी शांत राहिले…

आणि मग त्यांनी हळू आवाजात सांगितलं —

“उपाय आहे… पण सोपा नाही…”

राणीचा श्वास अडखळला…

“काय करावं लागेल…?” ती घाबरत विचारते.

ऋषींनी दर्शनकडे सरळ पाहिलं…

“महाराज… तुम्हाला १५ वर्षांसाठी संपूर्ण त्याग करावा लागेल.”

क्षणभर खोलीत पूर्ण शांतता पसरली…

“त्याग…?”
दर्शनने हळू आवाजात विचारलं.

“हो…” ऋषी म्हणाले,
“तुम्हाला तुमचं राज्य, तुमचं नाव, तुमची ओळख — सगळं सोडावं लागेल.”

राणीच्या डोळ्यांत अश्रू आले…

“हे कसं शक्य आहे…?”

ऋषी पुढे म्हणाले —

“तुम्ही १५ वर्षे गुप्तपणे, एका सामान्य माणसासारखे जगलात,
आणि त्या काळात तुमचं खरं अस्तित्व कोणालाही कळू दिलं नाही…

तरच तुमचा पुत्र वाचेल.”

हे ऐकून दर्शन स्तब्ध झाला…

“आणि जर… हे केलं नाही तर…?”
त्याने थरथरत्या आवाजात विचारलं.

ऋषींचा आवाज गंभीर झाला…

“तर तुमचा पुत्र… जास्त काळ जिवंत राहणार नाही.”

राणीने डोळे बंद केले…

तिच्या गालावरून अश्रू वाहू लागले…

दर्शनच्या मनात वादळ सुरू झालं होतं…

एकीकडे त्याचं राज्य…
दुसरीकडे त्याचा मुलगा…

“महाराज…”
राणीने त्याचा हात धरला,

“आपण आपला मुलगा गमावू शकत नाही…”

दर्शनने डोळे मिटले…

काही क्षण तो पूर्ण शांत राहिला…

आणि मग…

त्याने डोळे उघडले…

त्याच्या चेहऱ्यावर पुन्हा एकदा तीच ठामता आली होती —

“मी तयार आहे.”

राणीने आश्चर्याने त्याच्याकडे पाहिलं…

“मी माझ्या मुलासाठी… काहीही करायला तयार आहे…”
दर्शन ठामपणे म्हणाला.

ऋषींनी मान हलवली…

“मग लक्षात ठेवा…”
ते म्हणाले,

“हे तुम्हाला बारशाच्या दुसऱ्या दिवशी सुरू करायचं आहे…
आणि १५ वर्षे पूर्ण होईपर्यंत…
तुमची ओळख कुणालाही कळता कामा नये.”

“एक छोटीशी चूक…
आणि सगळं संपेल.”

हे शब्द हवेतच घुमले…

त्या दिवसानंतर… राजवाड्यात तयारी सुरू झाली — बारशाची…

पण या वेळी…त्या आनंदाच्या मागे एक मोठं गुपित दडलं होतं…

आणि राजा दर्शन…आपल्या आयुष्यातील सर्वात मोठा त्याग करायला तयार होत होता…

अध्याय ५ : राजाचा त्याग

बारशाचा दिवस उजाडला… संपूर्ण राज्य पुन्हा एकदा आनंदात बुडालं होतं. ढोल-नगारे, सजावट, पाहुण्यांची गर्दी — सगळीकडे उत्साह होता…

राजवाड्याच्या मध्यभागी छोटासा राजकुमार ठेवलेला होता…

त्याचं नाव ठेवलं गेलं —

“स्वराज”

“स्वराज…”
दर्शनने हळू आवाजात नाव उच्चारलं…

त्याच्या डोळ्यांत प्रेम आणि वेदना दोन्ही होत्या…

संपूर्ण विधी पार पडला…

लोक आनंदाने जल्लोष करत होते…

पण…

त्या आनंदामागे एक सत्य दडलं होतं —
जे फक्त तिघांनाच माहित होतं…

राजा, राणी… आणि ते ऋषी.

रात्र झाली…

हळूहळू सगळे पाहुणे निघून गेले…

राजवाडा पुन्हा शांत झाला…

दर्शन आपल्या कक्षात गेला…

राणी स्वराजला कुशीत घेऊन बसली होती…

काही क्षण कुणीच काही बोललं नाही…

फक्त शांतता…

आणि डोळ्यांतले अश्रू…

“ही वेळ आलीच…”
दर्शन हळू आवाजात म्हणाला.

राणीच्या डोळ्यांतून अश्रू वाहू लागले…

“तुम्ही खरंच जाणार आहात…?”
ती थरथरत्या आवाजात म्हणाली.

दर्शन तिच्या जवळ बसला…

त्याने स्वराजकडे पाहिलं…

तो शांत झोपला होता…

दर्शनने हळूच त्याच्या डोक्यावर हात ठेवला…

“माझ्यासाठी नाही…
तर याच्यासाठी…”

राणी रडत त्याच्या खांद्यावर डोकं ठेवते…

“१५ वर्षं… खूप मोठा काळ आहे…”

दर्शनने तिचा हात घट्ट धरला…

“मी परत येईन…”

तो शांतपणे म्हणाला,

“आणि तेव्हाच… आपल्या मुलाला पहिल्यांदा बघेन… एक मजबूत योद्धा म्हणून.”

राणीने अश्रू पुसले…

“मी सगळ्यांना काय सांगू…?”

दर्शन थोडा विचार करून म्हणाला — “सांग…की राजा तपश्चर्या करायला गेला आहे…” “आणि कुणालाही मला शोधायचा प्रयत्न करू देऊ नकोस.”

राणीने मान हलवली…

काही वेळात…तो क्षण आला…

राजवाड्याच्या एका गुप्त मार्गाजवळ दर्शन उभा होता… तो मार्ग फार थोड्यांना माहित होता…

तो शेवटच्यांदा वळून पाहतो…

समोर त्याचं राज्य… त्याचं आयुष्य… आणि त्याच्या मागे — त्याची राणी आणि त्याचा छोटासा मुलगा…

“स्वराज…” तो मनात म्हणाला…

आणि मग…

तो मागे न पाहता पुढे चालू लागला…

त्या अंधाऱ्या मार्गातून बाहेर पडताना … राजा दर्शन संपला…

आणि जन्म झाला — “संजय” चा.

बाहेर पूर्ण अंधार होता… आणि तो एकटाच चालत होता…

ना सेना… ना सत्ता… ना ओळख… फक्त एक वचन…

१५ वर्षांचा त्याग.

त्या रात्री… एक राजा आपल्या राज्यातून गेला…

पण एक वडील आपल्या मुलासाठी जन्माला आला…

अध्याय ६ : “संजय” चा नवीन प्रवास

पहाटेची थंड हवा वाहत होती… दूरवर सूर्य उगवत होता… आणि त्या प्रकाशात एक एकटा माणूस चालत होता…

तो होता — संजय.

कालपर्यंत जो राजा होता…
आज तो एक साधा प्रवासी बनला होता.

ना अंगावर राजेशाही वस्त्र…
ना हातात तलवार…

फक्त साधे कपडे… आणि डोळ्यांत एक शांत निर्धार.

“१५ वर्षं…”
तो मनात म्हणाला,

“फक्त १५ वर्षं… आणि मग मी परत येईन…”

काही दिवस तो सतत चालत राहिला…

डोंगर, जंगल, ओसाड रस्ते —
तो कुठेही थांबत नव्हता.

त्याच्या मनात एकच गोष्ट होती —

आपली ओळख कुणालाही कळू द्यायची नाही.

काही दिवसांनी…

त्याला एक छोटंसं गाव दिसलं.

धुर निघणारी चुली…
मातीची घरं…
शेतात काम करणारे लोक…

संजय थांबला…

त्याने त्या गावाकडे पाहिलं…

“कदाचित… इथेच राहता येईल…”
तो मनात म्हणाला.

तो हळूहळू गावात शिरला…

लोक त्याच्याकडे कुतूहलाने पाहत होते…

“कोण आहेस तू…?”
एका वृद्ध माणसाने विचारलं.

संजय काही क्षण शांत राहिला…

आणि मग हळू आवाजात म्हणाला —

“माझं नाव… संजय आहे.”

त्या क्षणापासून…

राजा दर्शन पूर्णपणे मागे राहिला…

गावातलं जीवन अगदी वेगळं होतं…

सकाळी सूर्योदयासोबत काम सुरू…
दिवसभर कष्ट…
आणि रात्री थकून झोप…

संजयनेही हळूहळू हे सगळं स्वीकारलं.

तो शेतात काम करू लागला…
लोकांना मदत करू लागला…

सुरुवातीला लोक त्याच्यावर विश्वास ठेवत नव्हते…

पण…

त्याच्या वागण्यातली प्रामाणिकता पाहून…

हळूहळू लोक त्याच्याशी बोलायला लागले.

“हा माणूस काहीतरी वेगळाच आहे…”

लोक एकमेकांमध्ये बोलत होते.

कारण…

जरी तो साधा दिसत असला…

तरी त्याच्या बोलण्यात, चालण्यात…

एक राजेशाही ठामपणा अजूनही जाणवत होता.

एक दिवस…

संजय गावात बसला होता…

तेव्हा त्याने काही लोकांना कुजबुजताना ऐकलं —

“आपल्या राजाचा त्रास दिवसेंदिवस वाढतोय…”

“कर वाढवतोय… लोकांना मारतोय…”

संजयच्या चेहऱ्यावर गंभीरपणा आला…

“राजा… असा असतो का…?”
तो मनात म्हणाला.

त्याने आयुष्यभर प्रजेचं रक्षण केलं होतं…

आणि इथे…

राजाच प्रजेचा शत्रू बनला होता…

त्या रात्री…

संजय झोपला नाही…

तो आकाशाकडे पाहत होता…

“मी इथे फक्त लपायला आलो आहे…”
तो स्वतःशी म्हणाला,

“पण जर अन्याय माझ्या डोळ्यांसमोर होत असेल…
तर मी शांत बसू शकतो का…?”

त्या प्रश्नाचं उत्तर त्याच्या आतूनच आलं —

“नाही.”

आणि त्या क्षणापासून…

संजयच्या आयुष्याला एक नवीन दिशा मिळाली…

अध्याय ७ : अन्यायाविरुद्ध बंड

त्या रात्रीनंतर… संजयच्या मनात एकच विचार सतत फिरत होता —
“अन्याय सहन करणं… हाही एक गुन्हाच आहे.”

दिवस जात होते…

पण गावातील परिस्थिती आणखी वाईट होत होती.

राजाचे सैनिक रोज गावात येत…

कर वसूल करत…
लोकांना मारहाण करत…
आणि कोणी विरोध केला तर…

त्याला शिक्षा दिली जात होती.

एक दिवस…

संजय शेतात काम करत असताना…

त्याने एक हृदय पिळवटून टाकणारा प्रसंग पाहिला…

राजाचे काही सैनिक एका वृद्ध माणसाला मारत होते…

“कर भरला नाहीस?”
एक सैनिक ओरडला.

“माझ्याकडे काहीच नाही…”
वृद्ध माणूस विनवणी करत म्हणाला.

पण सैनिक थांबले नाहीत…

ते दृश्य पाहून…

संजयचा राग अनावर झाला…

तो तिथेच धावत गेला…

आणि एका सैनिकाचा हात पकडला.

“बस करा!”
त्याचा आवाज घुमला.

सैनिक चकित झाले…

“तू कोण आहेस…?”
एकाने रागाने विचारलं.

संजय शांतपणे म्हणाला —

“एक माणूस… ज्याला अन्याय सहन होत नाही.”

क्षणभर सगळे थांबले…

पण मग सैनिक हसू लागले…

“हा बघा… नवा नायक आला!”
ते चिडवत म्हणाले.

पुढच्या क्षणी…

एक सैनिक तलवार काढून संजयवर चालून आला…

पण…

संजयने त्याचा वार सहज अडवला…

आणि एका झटक्यात त्याला खाली पाडलं.

बाकीचे सैनिक घाबरले…

“जा इथून!”
संजय गर्जला.

सैनिक पळून गेले…

गावकरी स्तब्ध उभे होते…

“हा कोण आहे…?”
ते एकमेकांना विचारत होते.

त्या दिवसानंतर…

गावात एक वेगळीच हवा निर्माण झाली…

लोक हळूहळू संजयकडे येऊ लागले…

“तू आम्हाला मदत करू शकतोस का…?”
एक तरुण विचारतो.

संजय काही क्षण शांत राहतो…

“मी एकटा काहीच करू शकत नाही…”
तो म्हणतो,

“पण आपण सगळे मिळून… काहीही करू शकतो.”

लोक एकमेकांकडे पाहतात…

भीती अजूनही होती…

“राजाविरुद्ध जाणं म्हणजे मृत्यू…”
एकजण म्हणाला.

संजय पुढे आला…

त्याच्या डोळ्यांत एक वेगळीच ज्वाला होती

“मृत्यूची भीती बाळगून जगणं…
आणि स्वाभिमानासाठी लढून मरनं…
यातला फरक समजून घ्या.”

“भीती तुमचं आयुष्य वाचवू शकते… पण तुमचा सन्मान नाही. आणि ज्याच्याकडे सन्मान नाही…
तो जिवंत असूनही मृतच असतो!”

त्या शब्दांनी सगळ्यांच्या मनाला स्पर्श केला…

“तुम्ही ठरवा…”
संजय पुढे म्हणाला,

“गुलाम म्हणून जगायचं…
की स्वाभिमानाने लढायचं.”

काही क्षण शांतता…

आणि मग…

एक माणूस पुढे आला…

“मी तुझ्या सोबत आहे.”

नंतर दुसरा…

तिसरा…

आणि बघता बघता…

संपूर्ण गाव त्याच्या मागे उभं राहिलं

त्या रात्री…

एक गुप्त बैठक झाली…

“आपण हल्ला करणार…”
संजय शांतपणे म्हणाला.

“पण कसं…?”
कोणीतरी विचारलं.

संजयच्या चेहऱ्यावर एक हलकंसं स्मित आलं…

“युद्ध फक्त तलवारीने जिंकत नाहीत…
तर बुद्धीने जिंकतात.”

त्याने योजना सांगितली…

आणि मग…

तो दिवस आला…

रात्र होती…

सगळीकडे अंधार…

राजाचे सैनिक निष्काळजी होते…

आणि अचानक…

“आक्रमण!!!”

गावकऱ्यांनी हल्ला केला

सैनिक गोंधळले…

काही वेळातच… संपूर्ण परिस्थिती बदलली…

लोकांनी पहिल्यांदाच… भीतीवर विजय मिळवला होता.

सकाळ झाली…आणि त्या गावात… एक नवीन सूर्य उगवला

लोक आनंदाने ओरडत होते — “आपण जिंकलो!”

ते संजयकडे पाहत होते… जणू तो त्यांचा नेता होता…

पण संजय शांत उभा होता…

कारण त्याला माहिती होतं…

“ही फक्त सुरुवात आहे…”

अध्याय ८ : स्वातंत्र्य योद्धा

त्या पहिल्या विजयाच्या नंतर… गावात सगळं बदललं होतं. लोकांच्या डोळ्यांत आता भीती नव्हती…
तर आत्मविश्वास होता.

“आपण जिंकलो…”हे शब्द अजूनही प्रत्येकाच्या ओठांवर होते.

पण संजयला माहिती होतं…

ही फक्त सुरुवात आहे.

एका रात्री…

तो एकटाच गावाबाहेर बसला होता.

आकाशाकडे पाहत…

“जर एका गावात हे शक्य आहे…
तर बाकीच्यांचं काय…?”
तो मनात विचार करत होता.

त्याच्या मनात एक विचार पक्का झाला —

“जिथे जिथे अन्याय आहे… तिथे तिथे लढायचं!”

दुसऱ्याच दिवशी…

तो काही विश्वासू लोकांसोबत दुसऱ्या गावाकडे निघाला.

तो गाव…

पहिल्या गावापेक्षाही जास्त वाईट अवस्थेत होता.

लोक घाबरलेले…
सैनिक अत्याचार करत होते…

“आपण काही करू शकत नाही…”
तेथील लोक म्हणाले.

संजय त्यांच्या मध्ये उभा राहिला…

“तुम्ही आधीच हरलात…
कारण तुम्ही लढायलाच तयार नाही!”

लोक शांत झाले…

त्याने त्यांना पहिल्या गावाची गोष्ट सांगितली…

“जर ते करू शकतात…
तर तुम्ही का नाही…?”

हळूहळू…

इथेही लोक तयार झाले.

आणि पुन्हा एकदा…

रात्रीच्या अंधारात बंड पुकारलं गेलं

या वेळेस…

लढाई अजून मोठी होती…

पण…

संजयच्या नेतृत्वाखाली…

लोक पुन्हा जिंकले.

आता ही बातमी पसरू लागली…

“एक माणूस आहे…
जो लोकांना एकत्र करतो…
आणि अन्यायाविरुद्ध उभं राहायला शिकवतो…”

सगळीकडे एक नाव ऐकू येऊ लागलं —

“संजय”

तो आता फक्त एक माणूस नव्हता…

तो बनत होता —

एक आशा.

एक गाव…
दुसरं गाव…
तिसरं गाव…

असं करत करत…

संजयने अनेक गावांना स्वातंत्र्य मिळवून दिलं.

लोक त्याच्याकडे फक्त नेता म्हणून नाही…

तर तारणहार म्हणून पाहू लागले.

पण…

संजय कधीच स्वतःला राजा समजत नव्हता…

तो नेहमी म्हणायचा — “मी फक्त तुमच्यातलाच एक आहे.”

एक दिवस… एक तरुण त्याच्याकडे आला…

“तू कोण आहेस खरंच…?” त्याने थेट विचारलं.

संजय काही क्षण शांत राहिला... आणि मग हलकंसं हसत म्हणाला — "एक माणूस... ज्याला अन्याय सहन होत नाही."

तो त्याचं खरं अस्तित्व लपवत होता...

कारण...

त्याला माहिती होतं — एक चूक... आणि सगळं संपेल.

पण... त्याच्या या प्रवासात... त्याचं नाव, त्याची ओळख... हळूहळू एक कथा बनत होती.

लोक म्हणू लागले — "संजय येईल... आणि सगळं बदलेल."

आणि अशाच एका प्रवासात...

जंगलातून जात असताना...

त्याच्या आयुष्यात एक नवीन वळण येणार होतं...

अध्याय ९ : आदिवासी राजा पोंग

दिवस मावळत होता... संजय आणि त्याचे काही साथीदार दाट जंगलातून जात होते.

जंगल शांत होतं...
पण त्या शांततेत एक विचित्र भीती होती...

पक्ष्यांचे आवाजही कमी झाले होते...

"काहीतरी बरोबर नाही..."
संजय हळू आवाजात म्हणाला.

ते पुढे सरकत होते...

आणि अचानक —

"आआआह!!!"

एक जोराचा आवाज जंगलात घुमला...

सगळे थांबले...

"कोणीतरी अडचणीत आहे!"
एकजण म्हणाला.

संजयने वेळ न घालवता त्या दिशेने धाव घेतली...

समोरचं दृश्य पाहून तो थांबला...

एक माणूस जमिनीवर पडलेला होता...
आणि काही जंगली प्राणी त्याच्यावर हल्ला करत होते.

संजयने क्षणाचाही विचार न करता तलवार उचलली...

"हट!"

तो त्या प्राण्यांवर तुटून पडला

काही क्षणातच...

त्याने त्या माणसाचे प्राण वाचवले…

तो माणूस अर्धवट शुद्धीत होता…

“तू… कोण आहेस…?”
तो हळू आवाजात म्हणाला.

संजय फक्त एवढंच म्हणाला —

“एक माणूस… जो मदत करतो.”

थोड्याच वेळात…

जंगलात अचानक हालचाल झाली…

आजूबाजूला सावल्या दिसू लागल्या…

क्षणातच…

संजय आणि त्याचे साथीदार आदिवासी योद्ध्यांनी वेढले.

त्यांच्या हातात भाले… धनुष्य…
डोळ्यांत सावधपणा…

“हा आमचा राजा आहे!”
एक आदिवासी जोरात ओरडला.

संजय चकित झाला…

ज्याचे प्राण त्याने वाचवले…

तो साधा माणूस नव्हता…

तो होता — त्या आदिवासी जमातीचा राजा.

थोड्या वेळात…

संजयला त्यांच्या गावात नेलं गेलं…

तिथे सगळीकडे एक वेगळंच वातावरण होतं…

आग जळत होती…
लोक नाचत होते…
ढोल वाजत होते…

एक जल्लोष.

“तू आमच्या राजाचे प्राण वाचवलेस…”
एक वृद्ध आदिवासी म्हणाला,

“आजपासून तू आमच्यासाठी खास आहेस.”

संजय शांत उभा होता…

थोड्या वेळाने…

तो आदिवासी राजा समोर आला…

त्याच्या चेहऱ्यावर आदर होता…

“माझं नाव आहे — राजा पोंग”

तो म्हणाला,

“आणि आज तू माझं आयुष्य वाचवलंस…”

संजयने नम्रपणे मान झुकवली…

“हे माझं कर्तव्य होतं…”
तो शांतपणे म्हणाला.

पोंग हसला…

“आजपासून… तू आमच्या दरबारात माझ्या शेजारी बसशील.”

हे ऐकून सगळे थक्क झाले…

हा सन्मान खूप मोठा होता…

पण संजयला त्यात काहीच अभिमान वाटला नाही…

तो फक्त हसला…

त्या रात्री…

जंगलात उत्सव झाला

संजय आता त्या जमातीसोबत राहू लागला…

हळूहळू…
तो त्यांच्यात मिसळला…

त्यांना लढायची कला शिकवू लागला…

आणि त्यांच्याकडून…
जंगलात जगण्याची कला शिकू लागला…

राजा पोंग आणि संजय यांच्यात एक मजबूत मैत्री झाली…

पण…

संजयच्या मनात एक गोष्ट कायम होती —

“१५ वर्षं पूर्ण व्हायची आहेत…”

आणि काळ… हळूहळू पुढे सरकत होता…

एक दिवस…

तो क्षण आला…

१५ वर्षं पूर्ण झाली.

संजय शांत उभा होता…

“आता वेळ आली आहे…”
तो मनात म्हणाला.

त्याच्या डोळ्यांसमोर…

त्याचं राज्य… त्याची राणी… आणि त्याचा मुलगा…

सगळं उभं राहिलं…

आणि त्याने निर्णय घेतला —

“मी परत जाणार.”

पण…

त्याचा हा परतावा…

इतका सोपा नसणार होता…

अध्याय १० : परतावा आणि अपमान

१५ वर्षं पूर्ण झाली होती… आणि आज… संजय पुन्हा एकदा त्या रस्त्यावर उभा होता…

समोर दिसत होता — त्याचाच किल्ला.

तो काही क्षण शांत उभा राहिला…

त्याच्या डोळ्यांत भावना दाटून आल्या…

“१५ वर्षं…”
तो हळू आवाजात म्हणाला,

“मी परत आलो आहे…”

तो हळूहळू पुढे चालू लागला…

प्रत्येक पाऊल टाकताना…

त्याच्या मनात आठवणींचा पूर येत होता…

राजवाड्याचे ते दरवाजे…

तेच रस्ते…

तेच वातावरण…

पण…

काहीतरी वेगळं होतं…

तो प्रवेशद्वाराजवळ पोहोचला…

“थांब!”
एक सैनिक जोरात ओरडला.

संजय थांबला…

“कोण आहेस तू…?”
सैनिकाने कठोर आवाजात विचारलं.

संजय शांतपणे म्हणाला —

“मी… राजा दर्शन आहे.”

क्षणभर शांतता…

आणि मग…

सगळे सैनिक मोठ्याने हसू लागले.

“ऐकलंत का…?”
एक सैनिक हसत म्हणाला,

“हा म्हणतोय तो राजा आहे!”

संजय शांत उभा होता…

“माझं ऐका…”
तो शांतपणे म्हणाला,

“मी खोटं बोलत नाही…”

पण सैनिक ऐकायला तयार नव्हते…

“निघ इथून!”
ते रागाने ओरडले.

तेव्हाच…

एक घोड्यावरून एक सेनापती तिथे आला…

“काय चाललंय इथे…?”
तो कठोर आवाजात म्हणाला.

सैनिकांनी सगळं सांगितलं…

सेनापतीने संजयकडे पाहिलं…

“राजा दर्शन…?”
तो उपहासाने म्हणाला,

“ते तर १५ वर्षांपूर्वीच स्वर्गवासी झाले.”

हे शब्द ऐकून…

संजयच्या मनात काहीतरी तुटलं…

“नाही… मी जिवंत आहे…”
तो म्हणाला.

पण सेनापती रागाने ओरडला —

“खोटं बोलतोस!
राजाचं नाव घेऊन फसवणूक करतोस?”

आणि पुढच्या क्षणी…

“याला इथून हाकला!”

सैनिकांनी त्याला ढकललं…

संजय काही पावलं मागे सरकला…

तो काहीच बोलला नाही…

फक्त शांतपणे त्या दरवाज्याकडे पाहत राहिला…

ज्या दरवाजातून तो एक राजा म्हणून गेला होता…
तिथूनच आज त्याला बाहेर काढलं जात होतं…

त्या सगळ्या गोंधळात…

एक १५ वर्षांचा मुलगा उभा होता…

तो सगळं शांतपणे पाहत होता…

त्याच्या डोळ्यांत आश्चर्य होतं…

“आईने सांगितलेलं वर्णन…”
तो मनात म्हणाला,

“हेच… तेच आहेत…”

तो होता — स्वराज.

त्याच्या डोळ्यांत पाणी आलं…

“हेच माझे बाबा आहेत…”
त्याच्या मनाने ओळखलं…

पण… तो काहीच बोलला नाही…

कारण त्याला माहिती होतं — “जर मी आत्ता काही बोललो… तर विशाल त्यांना मारून टाकेल…”

तो शांत राहिला…

आणि संजय…

हळूहळू मागे वळला…

त्याच्या डोळ्यांत वेदना होती…

पण चेहऱ्यावर शांतता…

“माझं राज्य… मला ओळखत नाही…” तो मनात म्हणाला…

आणि तो परत निघाला…

पण त्याला माहिती नव्हतं… त्याच्या मागे एक वादळ तयार होत होतं…

अध्याय ११ : सत्याची सावली

राजवाड्याच्या आत… सगळं बाहेरून शांत दिसत होतं… पण त्या शांततेच्या मागे…

एक मोठं खोटं लपलेलं होतं.

दरबारात… सिंहासनावर बसलेला होता —

राजा विशाल.

त्याच्या चेहऱ्यावर एक बनावट आत्मविश्वास होता…

पण डोळ्यांत…

लोभ आणि क्रूरता स्पष्ट दिसत होती.

दर्शन गेल्यानंतर…

त्याने सगळ्यांना फसवलं होतं…

“राजा आता जिवंत नाही…”
असं सांगून त्याने स्वतःला राजा घोषित केलं होतं.

कोणी विरोध केला…

तर त्याला शिक्षा दिली गेली…

हळूहळू…
सगळ्यांनी ते सत्य मान्य केलं…

पण…

एक व्यक्ती होती…

जिला सगळं सत्य माहिती होतं —

राणी.

राजवाड्याच्या एका अंधाऱ्या कोठडीत…

ती कैद होती…

तिच्या हातात साखळदंड होते…

पण तिचा आत्मविश्वास अजूनही जिवंत होता.

“दर्शन परत येईल…”
ती स्वतःशी म्हणायची…

“आणि त्या दिवशी…
सगळं बदलेल…”

दरम्यान…

स्वराज आपल्या कक्षात बसला होता…

त्याच्या मनात विचारांचा वादळ होतं…

“आज मी जे पाहिलं…”
तो मनात म्हणाला,

“ते खरं होतं का…?”

त्याच्या डोळ्यांसमोर…

संजयचा चेहरा पुन्हा पुन्हा येत होता…

“तेच माझे बाबा आहेत…”

त्याला खात्री होती...

पण...

“मी काहीच करू शकलो नाही...”
तो स्वतःवरच रागावत होता.

तेव्हाच...

दरवाज्यावर टकटक झाली...

“राजकुमार...”
एक सैनिक आत आला,

“महाराज विशाल तुम्हाला बोलावत आहेत.”

स्वराज शांतपणे उठला...

दरबारात पोहोचल्यावर...

विशाल त्याच्याकडे पाहून हसला...

“आज काय पाहिलंस...?”
तो हळू आवाजात म्हणाला.

स्वराज थोडा दचकला...

“क-काय...?”
तो स्वतःला सावरत म्हणाला.

विशाल हसला...

“त्या भामट्याला...”
तो म्हणाला,

“जो स्वतःला राजा म्हणत होता...”

स्वराज शांत राहिला...

“असे लोक धोकादायक असतात...”
विशाल पुढे म्हणाला,

“राज्याला फसवतात... लोकांना भडकवतात...”

तो स्वराजच्या जवळ आला...

“जर पुन्हा तो दिसला...
तर त्याला संपवायला मागे हटू नकोस.”

हे ऐकून...

स्वराजच्या मनात आग पेटली

पण त्याने चेहऱ्यावर काहीच दाखवलं नाही...

“जसं तुम्ही सांगाल...”
तो शांतपणे म्हणाला.

विशाल हसला...

“छान…”
तो म्हणाला,

“तू एक चांगला योद्धा बनतो आहेस.”

स्वराज वळून निघून गेला…

पण त्याच्या मनात एक निर्णय पक्का झाला होता —

“आता मी शांत बसणार नाही…”

त्या रात्री…

तो एकटाच उभा होता…

आकाशाकडे पाहत…

“बाबा… तुम्ही परत आलात…”
तो हळू आवाजात म्हणाला,

“आता मी तुमच्यासोबत उभा राहीन…”

आणि त्या क्षणापासून…

युद्ध अटळ झालं.

अध्याय १२ : तयारी आणि योजना

संजय… म्हणजेच राजा दर्शन… राज्याच्या दरवाजातून परत फिरला होता… पण त्याच्या डोळ्यांत आता वेदना नव्हती… निर्णय होता.

तो थेट परत गेला…

आदिवासी जमातीकडे.

जंगलात पोहोचताच…

त्याचं जोरदार स्वागत झालं…

“राजा दर्शन आले!”
असा जल्लोष सुरू झाला

संजय थोडा थांबला…

“तुम्हाला… सगळं माहित आहे…?”
तो आश्चर्याने विचारतो.

तेव्हाच…

राजा पोंग पुढे आला…

“हो…”
तो हसत म्हणाला,

“तुम्ही जेव्हा तुमच्या राज्याच्या दरवाजावर उभे होतात…
तेव्हा आमचा एक माणूस तिथे होता.”

संजयच्या चेहऱ्यावर गंभीरपणा आला…

“मग तुम्हाला सगळं कळलं…”
तो म्हणाला.

पोंगने मान हलवली…

“आणि आता… आम्ही तुमच्यासोबत आहोत.”

त्या शब्दांनी…

संजयच्या मनात एक ताकद आली

“हे फक्त माझं युद्ध नाही…”
तो म्हणाला,

“हे न्यायासाठीचं युद्ध आहे.”

त्या रात्री…

एक मोठी सभा झाली…

आग भोवती सगळे बसले होते…

संजय मध्ये उभा होता…

“१५ वर्षांपूर्वी मी राजा होतो…”
तो म्हणाला,

“पण आज… मी फक्त तुमच्यातला एक आहे.”

सगळे शांतपणे ऐकत होते…

“पण माझं राज्य…
आज एका खोट्या राजाच्या हातात आहे…”

त्याच्या आवाजात राग होता…

“विशाल…”
तो नाव घेताच सगळ्यांच्या चेहऱ्यावर गंभीरता आली.

“तो प्रजेला त्रास देतो…
आणि माझ्या कुटुंबालाही कैद करून ठेवलं आहे…”

सगळ्यांच्या मनात संताप उसळला

“आता वेळ आली आहे…”
संजय गर्जला,

“त्याला थांबवण्याची!”

“आम्ही तयार आहोत!”
सगळे एकाच आवाजात ओरडले.

पण…

संजयने हात वर केला...

"फक्त जोश पुरेसा नाही...
आपल्याला योजना हवी आहे."

तो जमिनीवर एक नकाशा काढतो...

"हे आहे आपलं राज्य..."
तो सांगतो,

"इथून आपण हल्ला करू..."

तो सगळ्यांना योजना समजावतो...

"आणि आपण एकटे नाही..."

त्या क्षणी...

दूरवरून काही लोक येताना दिसतात...

ते होते...

ते गावकरी... ज्यांना संजयने वाचवलं होतं.

एकामागून एक...

अनेक गावांचे लोक तिथे जमा होऊ लागले...

"तू आम्हाला स्वातंत्र्य दिलंस..."
एकजण म्हणाला,

"आता आम्ही तुझ्यासाठी लढू!"

त्या क्षणी...

एक मोठी सेना तयार झाली

संजय शांतपणे सगळ्यांकडे पाहत होता...

"हे फक्त माझं नाही..."
तो म्हणाला,

"हे तुमचंही युद्ध आहे."

सगळ्यांनी आपली शस्त्रं उंचावली

"युद्ध!"
त्यांचा आवाज जंगलात घुमला...

आणि त्या क्षणापासून...

एक वादळ तयार झालं.

जे थेट विशालच्या राज्यावर आदळणार होतं...

अध्याय १३ : अंतिम युद्ध (न्यायाचा निर्णय)

युद्धाचा दिवस उजाडला होता… संपूर्ण रणांगणावर तणाव पसरला होता…

एका बाजूला —
राजा दर्शन (संजय) आणि त्याची सेना

दुसऱ्या बाजूला —
राजा विशाल आणि त्याचं सैन्य

दोन्ही बाजूंचे सैनिक तयार उभे होते…

पण अजून तलवारी उचलल्या गेल्या नव्हत्या…

दर्शन पुढे आला…

त्याने हात वर केला…

“थांबा!”

संपूर्ण रणांगण शांत झालं…

तो विशालकडे पाहत म्हणाला —

“विशाल… अजूनही वेळ गेली नाही आहे.”

विशाल हसला…

“कशासाठी…?”
तो उपहासाने म्हणाला.

दर्शन ठामपणे बोलला —

“हे युद्ध थांबवण्यासाठी.
हे राज्य परत देण्यासाठी…
आणि प्रजेचा त्रास संपवण्यासाठी.”

क्षणभर शांतता…

“मी तुला शेवटची संधी देतो…”
दर्शन म्हणाला,

“शांततेने सगळं सोड…
नाहीतर… तलवारी निर्णय घेतील.”

विशालचा चेहरा रागाने बदलला

“तू मला धमकी देतोयस…?”

तो जोरात हसला…

“हे राज्य आता माझं आहे!
आणि तू… एक हरलेला राजा आहेस!”

दर्शनच्या डोळ्यांत आता कठोरता आली…

“मग ठीक आहे…”
तो शांतपणे म्हणाला,

“आता न्याय रणांगणावरच मिळेल.”

आणि त्याने तलवार उचलली…

“युद्ध!”

(दरम्यान – राजवाड्यात)

त्या आधीच्या रात्री…

राणी अजूनही कैद होती…

स्वराज तिच्या समोर उभा होता…

“आई… तो माणूस कोण होता…?”
तो विचारतो.

राणीच्या डोळ्यांत अश्रू आले…

ती काही क्षण शांत राहिली…

आणि मग…

“तो माणूस नाही…”
ती हळू आवाजात म्हणाली,

“तो तुझे वडील आहेत…
राजा दर्शन.”

स्वराज थरथरला…

“काय…?”

त्याच्या डोळ्यांसमोर सगळं स्पष्ट झालं…

“म्हणूनच… मला ते ओळखीचे वाटले…”

राणी पुढे म्हणाली —

“ते तुझ्यासाठी १५ वर्ष सगळं सोडून गेले…
आणि आज परत आलेत…”

स्वराजच्या डोळ्यांत अश्रू आले…

“आणि आपण त्यांना ओळखलंच नाही…”

तो मुठ घट्ट करतो…

“नाही… आता मी शांत बसणार नाही!”

(परत रणांगणावर)

युद्ध सुरू झालं होतं…

दोन्ही सेना एकमेकांवर तुटून पडल्या

तलवारींचे आवाज…
घोड्यांची धाव…
आक्रोश…

दर्शन रणांगणाच्या मध्यभागी लढत होता...

तेव्हाच...

"थांबा!!!"

एक जोराचा आवाज घुमला...

सगळे थांबले...

सगळ्यांच्या नजरा त्या दिशेने वळल्या...

स्वराज धावत येत होता...

तो थेट दर्शन समोर येऊन थांबला...

त्याच्या डोळ्यांत अश्रू होते...

"बाबा..."

हे शब्द ऐकून...

दर्शन स्तब्ध झाला...

१५ वर्षांनी...

त्याने पहिल्यांदा हे ऐकलं होतं...

त्याच्या हातातील तलवार थोडी खाली झाली...

"स्वराज...?"

स्वराज त्याच्या समोर गुडघ्यावर बसला...

"माफ करा...
मी तुम्हाला ओळखलं नाही..."

दर्शनने त्याला उचललं...

"नाही...
तुझी काहीच चूक नाही..."

क्षणभर...

रणांगणावर शांतता पसरली...

पण...

विशाल संतापाने गर्जला

"नाटक संपलं का!?"

तो तलवार घेऊन पुढे आला...

"आज तुम्हा दोघांचा शेवट आहे!"

स्वराज उभा राहिला...

"आज मी माझ्या वडिलांसोबत लढणार!"

तो दर्शनच्या बाजूला उभा राहिला...

आणि पुन्हा एकदा…

युद्ध सुरू झालं!

अंतिम लढाई

विशाल थेट दर्शनवर तुटून पडला…

दोघांचे वार एकमेकांवर आदळत होते…

धूळ उडत होती…

स्वराज इतर सैनिकांना रोखत होता…

दर्शन आणि विशालची लढाई शिखरावर पोहोचली…

विशाल ताकद वापरत होता…

पण दर्शन शांत होता…

अनुभवाने लढत होता…

आणि मग…

एका योग्य क्षणी…

दर्शनने त्याचा वार चुकवला…

आणि जोरात तलवार फिरवली…

विशालची तलवार खाली पडली…

तो जमिनीवर कोसळला…

सगळे थांबले…

विशाल हारला होता…

दर्शन त्याच्या समोर उभा होता…

“हे राज्य… प्रजेचं आहे…” तो म्हणाला, “आणि आज… न्याय जिंकला आहे.”

रणांगणावर एकच आवाज घुमला —

“राजा दर्शन!!!”

स्वराज त्याच्या शेजारी उभा होता…

बाप आणि मुलगा…

एकत्र.

अध्याय १४ : विजय आणि पुनरागमन

रणांगण शांत झालं होतं…धूळ हळूहळू खाली बसत होती… आणि त्या शांततेत…
एक नवीन इतिहास लिहिला गेला होता.

राजा विशाल पराभूत झाला होता…

त्याचा गर्व… त्याचा अन्याय…

सगळं संपलं होतं.

दर्शन शांतपणे उभा होता...

त्याच्या चेहऱ्यावर विजयाचा आनंद नव्हता...

तर समाधान होतं.

स्वराज त्याच्या शेजारी उभा होता...

“बाबा...”
तो हळू आवाजात म्हणाला,

“आज तुम्ही फक्त राज्य नाही...
तर माझं आयुष्य परत दिलं.”

दर्शन हलकंसं हसला...

“नाही स्वराज...
आज तू मला परत दिलंस.”

दोघे एकमेकांकडे पाहून हसले

राजवाड्यात

काही वेळातच...

राजा दर्शन राजवाड्यात परत आला...

तोच दरवाजा...

जिथून त्याला हाकललं गेलं होतं...

आज...

त्याच दरवाजातून तो पुन्हा आत येत होता...

राजा म्हणून.

संपूर्ण राज्यात जल्लोष सुरू झाला

“राजा दर्शन परत आले!”
हा आवाज सगळीकडे घुमत होता...

फुलांची उधळण होत होती...

लोक आनंदाने नाचत होते...

पण...

दर्शनच्या नजरा एका व्यक्तीला शोधत होत्या...

राणी.

तो वेगाने त्या कोठडीकडे गेला...

दरवाजा उघडला गेला...

आणि आत...

राणी उभी होती...

दोघे काही क्षण फक्त एकमेकांकडे पाहत राहिले…

१५ वर्षांचा विरह…

त्या एका क्षणात विरघळला…

राणीच्या डोळ्यांत अश्रू आले…

“मला माहित होतं…”
ती हळू आवाजात म्हणाली,

“तुम्ही परत याल…”

दर्शन तिच्या जवळ गेला…

“मी वचन दिलं होतं…”

दोघांनी एकमेकांना मिठी मारली

आणि त्या क्षणी…

एक कुटुंब पुन्हा एकत्र आलं.

स्वराजही त्यांच्या जवळ आला…

दर्शनने त्याच्या खांद्यावर हात ठेवला…

“आजपासून…
हे राज्य तुझं आहे…”

स्वराज आश्चर्याने म्हणाला —

“पण बाबा… तुम्ही…?”

दर्शन शांतपणे म्हणाला —

“राजा होणं म्हणजे फक्त सिंहासनावर बसणं नाही…
तर प्रजेचं रक्षण करणं आहे.”

“आणि तू… ते करू शकतोस.”

स्वराजच्या डोळ्यांत आत्मविश्वास आला

राज्याभिषेक

काही दिवसांनी…

एक भव्य सोहळा आयोजित करण्यात आला…

संपूर्ण दरबार सजवला गेला…

सर्व मंत्री, सैनिक, आणि प्रजा उपस्थित होती…

दर्शन स्वतः उभा होता…

आणि त्याच्या समोर…

स्वराज.

त्याने मुकुट उचलला…

आणि हळूहळू…

स्वराजच्या डोक्यावर ठेवला.

“आजपासून…”
दर्शनचा आवाज दरबारात घुमला,

“हा आहे तुमचा नवीन राजा — स्वराज!”

सगळ्यांनी एकाच आवाजात घोषणा केली —

“राजा स्वराज की जय!”

शेवट

राज्यात पुन्हा शांतता आली…

अन्याय संपला…

लोक आनंदात जगू लागले…

दर्शन आता एक साधं जीवन जगत होता…

पण…

त्याची कथा…

त्याचा त्याग…

त्याचं शौर्य…

सगळ्यांच्या मनात कायमच जिवंत राहिलं.

आणि लोक एकमेकांना सांगू लागले —

“राजा तोच…
जो स्वतःसाठी नाही…
तर आपल्या लोकांसाठी जगतो.”

THE END